

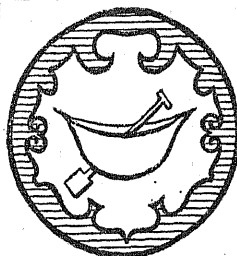
DZIENNIK

ZARZĄDU

Redakcja i administracja
Nowy Rynek 14.

Administracja czynna od godz. 9—3 pp.
Redakcja od godz. 2—3 po południu.

Prenumerata: Kwartalnie . Mk. 9.—
Miesięcznie . „ 3.—

M. ŁÓDZI

Ogłoszenie : Wiersz (trzy szpalty na stronie) Mk. 1.— Przedtekstem Mk. 2.50
za wiersz (dwie szpalty na stronie).
Drobne 20 fen. za wyraz.

Cena egzemplarza 1 Marka

Nr 5.

Łódź, wtorek, 18 listopada 1919 r.

Rok I.

Dział Sprawozdawczy.

Z Obrad Magistratu.

Kredyty na roboty publiczne.

Wobec dokonanego przeprowadzenia robotników, zatrudnionych przez Magistrat przy robotach publicznych w Łodzi, na płacę akordową i znacznego, w związku z tem, wzrostu wypłat oraz przewidywanego w krótkim czasie wyczerpania się posiadanych na ten cel środków, postanowiono zwrócić się do Rządu o możliwe przyspieszenie wyasygnowania Magistratowi przyznanego na roboty publiczne w Łodzi kredytu w wysokości mk. 6,000,000.—

O szkło okienne.

Uchylono podanie II-go Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości m. Łodzi z dnia 20. października 1919 r., w sprawie sprowadzenia staniem Magistratu kilku wagonów szkła okiennego na użytek właścicieli nieruchomości i mieszkańców miasta, przyrzekając jednocześnie okazanie poparcia u odnśnych czynników w zabiegach Stowarzyszenia o szkło okienne.

Obiady dla dzieci szkolnych.

Przychylnie się do wniosku Nr 3 Wydziału Doczołynności Publicznej

z dnia 28 października 1919 r., w sprawie przyznania Towarzystwa „Talmud-Tora“ dalszych obiadów dla dzieci w liczbie 193 dziennie.

* * *

Zgodnie z wnioskiem Wydziału Dozbroczynności Publicznej Nr 2620/19-III z dnia 31. października 1919 r., uchwalono wydawać 28 szkołom, ochronom i chederom bezpłatne obiady dla dzieci w liczbie 2,495 dziennie.

Kooptacja do delegacji Wydziałów.

Uchylając wniosek Nr 1 Wydziału Zdrowotności Publicznej z dnia 6. listopada 1919 r., Magistrat uchwalił, że kooptacja do delegacji Wydziałów może się odbyć w obecności większości członków Wydziału po uprzednim zawiadomieniu ich w swoim czasie o posiedzeniu i przedmiocie obrad lub też w drugim terminie bez względu na ilość obecnych.

Honorarjum dla lekarzy — konsultantów.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału Zdrowotności Publicznej z dnia 24. października 1919 r., uchwalono podnieść od dnia 15. listopada 1919 r. honorarjum dla lekarzy konsultantów z mk. 9.— do mk. 12.— od 1-go chorego i po mk. 3.— od każdego następnego w szpitalach, położonych w granicach miasta, mk. 18.— za

ogólną konsultację w szpitalu w Radogoszczu i mk. 25.— w Chojnach; podnieść w związku z tem odnośne pozycje budżetu na 1919/20 w dz. VII, tyt. XII, łącznie o sumę mk. 3,887.— oraz zakomunikować o powyższem Komisji Skarbowej Rady Miejskiej.

Zakłady sterylizacyjne.

Uchylono ofertę Sukcesorów E. Gundelacha i wniosek Wydziału Zdrowotności Publicznej z dnia 25 września 1919 r., w sprawie wydzierżawienia przez miasto Zakładu Sterylizacyjno-Utylizacyjnego w Łodzi, przez wzgląd na wątpliwą samoopłacalność tego Zakładu w obecnych warunkach.

Nowy zakład kąpielowy.

Stojąc na stanowisku uchwały Magistratu № 6 z dnia 13. października 1919 r., uchylono wniosek Wydziału Zdrowotności Publicznej № 4 z dnia 23 października r. b. i polecono temuż Wydziałowi wskazać odnośne pozycje jego budżetu, które można zredukować na rzecz uruchomienia nowego zakładu kąpielowego.

Pralnia miejska.

Wobec zmontowania pralni mechanicznej, powierzono inż. Goldsoblowi zbadanie i obmyślenie, w porozumieniu z inż. Berlinerem, techniki prania, dostawy białizny i t. p., oraz obliczenie i ustalenie kosztów prania i ewentualnej taryfy opłat za upranie.

Zagonki miejskie.

Magistrat na posiedzeniu z d. 10 listopada w zasadzie zgodził się na oddanie w roku 1620 wolnych gruntów miejskich do dyspozycji Komitetu Zagonków, z tem że zakwalifikowanie na ten cel gruntów odbędzie się za wspólnem porozumieniem Wydziału Dobroczytności Publicznej z Wydziałem Plantacji Miejskich.

Komisja Powszechnego Nauczania.

Przyjęto i uchwalono przesłać do zatwierdzenia Radzie Miejskiej „Sta-

tut o wprowadzeniu przymusu szkolnego w Łodzi“, z poprawką, że w skład Komisji Powszechnego Nauczania wejdzie 4-ch członków Rady Miejskiej i 2-ch członków Magistratu, a mianowicie ławnicy dr. Kopciński i inż. Klocman.

Prace dla miasta.

Przychylono się do wniosku № 5. Wydziału Budownictwa z dnia 30. października 1919 r., powierzając przedsiębiorcy S. Feinkindowi wykonanie stropów żelbetowych dla budującego się gmachu szkolnego przy ul. Zagajnikowej po cenie mk. 67.— za 1 metr. kw.

Światło dla kursów wieczorowych.

Polecono Wydziałowi Budownictwa opracować sposób szybszego zaprowadzenia instalacji świetlnej, niezbędnej przy organizowaniu kursów wieczorowych.

Uchylenie podania o subsydjum.

Uchylono podanie Łódzkiego Towarzystwa Szkolnego „Talmud-Tora“ o podwyższenie subsydjum dla szkoły rzemiosł do mk. 50.000.—, ze względu na stan finansowy miasta.

Zmiana numeracji posesyj przy ul. Mostowo.

Na posiedz. z d. 7 b. Magistrat m. zatwierdził przedstawiony przez Wydział Budownictwa przy wniosku № 1 z dnia 6 listopada 1919 r. projekt zmiany numeracji posesyj, położonych przy ulicy Mostowej.

Pocztowy rachunek czekowy Magistratu.

Uchwalono otworzyć w Pocztowej Kasie Oszczędności rachunek czekowy Magistratu i dokonać w tym celu wpłatę mk. 100.—

O umiastowienie chodników miejskich.

Powierzono p. wiceprezydentowi Fatersonowi zbadanie sprawy umiastowienia chodników miejskich w Warszawie.

Z obrad Rady Miejskiej.

Protokół

posiedzenia uroczystego Rady Miejskiej ku uczczeniu rocznicy uwolnienia Polski od najeźdźców.

Łódź, dnia 9 listopada 1919 r.

Posiedzenie zagał o godzinie 4-ej min. 20 Przewodniczący Rady Miejskiej Antoni Remiszewski w asystencji całego Prezydium, w obecności quorum Rady Miejskiej (47 członków), przedstawicieli władz i urzędów państwowych, wyznań religijnych, Komitetu Obchodu, Instytucyj Naukowych i Społecznych oraz licznie zebranej publiczności.

Po wygłoszeniu okolicznościowych przemówień przez przewodniczącego oraz członków Rady Miejskiej, wice-prezydenta Wojewódzkiego i ławnika Kopcińskiego, Przewodniczący proponuje powzięcie następujących rezolucyj:

I. dla uczczenia pamięci ofiar, poległych podczas rozbrajania okupantów na t. zw. Nowym Rynku, Rada Miejska w dniu 1-ej rocznicy uwolnienia Polski od najeźdźców, postanawia:

- 1) przemianować t. zw. Nowy Rynek na Plac wolności;
- 2) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

II. W dniu święta 1-ej rocznicy uwolnienia Polski od przemocy okupanta, pomnąc, iż z dążeniami i wysiłkami narodu polskiego do niepodległości w ostatnich latach niewoli nierozzerwalnym węzłem związane jest imię dzisiejszego Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego, Rada Miejska na uroczystym posiedzeniu, odbytym z racji tego święta, postanawia:

- 1) wyasygnować z funduszków miejskich mk. 10.000.—na dar narodowy dla Józefa Piłsudskiego;
- 2) przelać kwotę powyższą na ręce Komitetu, powstałego w tym celu w Łodzi;

3) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

Rezolucje przyjęto jednomyślnie przez powstanie z miejsc.

Po ukończeniu części urzędowej posiedzenia, wygłosił krótkie przemówienie starosta na m. Łódź ob. B. Zbrożek, wnosząc na zakończenie okrzyk na cześć Naczelnika Państwa.

Sala z zapalem okrzyk ten powtórzyła.

O godz. 5-ej po południu Przewodniczący ogłasza posiedzenie za zamkniętą.

Przewodniczący:

(—) A. Remiszewski.

Prowadzący protokół:

(—) P. Rundo.

Protokół.

45 (1 sesji) posiedzenia Rady Miejskiej,

Łódź, dnia 11. listopada 1919 r.

Komplet radnych: 74, komplet członków Magistratu: 11, obecnych radnych: 53, obecnych członków Magistratu: 9.

Posiedzenie otworzył o godzinie 7 min. 15 wieczorem zastępca przewodniczącego Rady Miejskiej r. L. Kern, w obecności quorum Rady (62 członków); zaprosiwszy do stołu prezydjalnego rr. sekretarzy; A. Utę i W. Adamskiego, oraz sekretarza Prezydium, p. P. Rundo do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1. Zawiadomienia radnych: Bermana, Fattersona, Fichny, Jaranowskiego, Jarblum, Kałużyńskiego, Kenigsberga, Kiermasa, Kozaneckiej, Kropa, Müllera, Remiszewskiego, Resenblatt, Sadoczyńskiego, Szendelowej, Wajssa, Waszkiewicz, i Zakrzewskiego, usprawiedliwiających swą nieobecność na posiedzeniu dzisiejszym.

Uchwalono:

1. Odnośnie odpowiedzi Magistratu na interpelację r. Lichtensteina i tow. w sprawie utrudniania przyjmowania chorych do szpitali przez Wydział Zdrowotności Publicznej:

Przyjąc odpowiedź Magistratu do wiadomości, uznając ją za wystarczającą.

W toku obrad nad sprawą powyższą przedstawiciel Magistratu ławnik Dr. Koziołkiewicz, udzielając odpowiedzi na interpelację zaznaczył między innymi, że r. Dr. Margolis, przemawiając w obronie interpelacji, kieruje się względami natury osobistej. Dr. Margolis, odpierając ten zarzut, prosi o wniesienie do protokołu oświadczenie treści następującej:

„Proszę o wniesienie do protokołu, że wbrew twierdzeniu Dr. Koziołkiewicza, żadne względy osobiste przy obronie interpelacji mną nie kierowały: przeciwko temu twierdzeniu kategorycznie protestuję“.

II. Odnośnie pobierania 50 % dodatku na rzecz Kasy Miejskiej do państwowego podatku patentowego za pośrednictwem Urzędu Skarbowego:

Rada Miejska, przychyłając się do wniosku Magistratu № 5 z dnia 17 października 1919 r. postanawia:

1) ustanawiaj dotychczas corocznie na rzecz Kasy Miejskiej 50 % - wy dodatek do państwowego podatku patentowego, pobieranego w obrębie m. Łodzi, pobierać odtąd corocznie w tejże samej wysokości za pośrednictwem państwowego Zarządu Skarbowego w Łodzi.

2) zwrócić się do Ministerstwa Skarbu z prośbą o wydanie polecenia Państwowemu Zarządowi Skarbowemu w Łodzi dokonywania wymiaru i poboru dodatku na rzecz Kasy Miejskiej oraz wpłacania pobranych sum do Głównej Kasy m. Łodzi co miesiąc, najdalej w ciągu 10 dni po zamknięciu rachunków miesięcznych.

3) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

Z powodu spóźnionej pory Przewodniczący odracza rozpatrzenie reszty spraw, objętych porządkiem dziennym, do posiedzenia jutrzejszego i o godz. 9 min. 35 wiecz. ogłasza posiedzenie za zamknięte.

Przewodniczący: (—) L. Kern.

Prowadzący protokół: (—) P. Rundo.

Protokół.

44 (I sesji) posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dnia 12 listopada 1919 r.

Komplet radnych: 74, komplet członków Magistratu: 11.

Obecnych radnych: 49, obecnych członków Magistratu: 8.

Posiedzenie otworzył o godzinie 7. 10 wieczór zastępca przewodniczącego Rady Miejskiej r. A. Koziołkiewiczówna, w obecności quorum (57 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego r. sekretarza W. Doleckiego oraz sekretarza Prezydium, p. P. Rundo do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1. Zawiadomienia radnych: Babiackiego, Baumgartena, Bermana, Fatersona, Fichny, Gerhardta, Grossa, Jarbluma, Kałużyńskiego, Kenigsberga, Kiermasa, Kropfa, Müllera, Nowosielskiego, Remiszewskiego, Rozenblatta, Sadoczyńskiego, Szendelowej, Sznella, Utty i Waszkiewicza, usprawiedliwiających swą nieobecność na posiedzeniu dzisiejszem.

2. Oświadczenie rr. Macińskiej, Wasilewskiego i Unieszowskiego treści następującej:

„Przy omawianiu na dzisiejszem posiedzeniu sprawy podwyżki płacy dla robotników miejskich, radny Chwalbiński słusznie zauważył, że sprawy wpływające na podwyższenie budżetu winny być przedtem przedstawione Komisji finansowej; Rada Miejska tego stanowiska nie podzieliła i uchwaliła podwyżki, proponowane przez Magistrat.

Na tymże posiedzeniu Rady M. wpłynął wniosek o przyznanie zapomóg na wpisy szkolne dla dzieci nauczycielstwa szkół powszechnych w Łodzi, jednakże Rada postanowiła wniosek ten skierować do Komisji finansowej.

Uważając, że w sprawach jednego typu Rada M. powinna postępować konsekwentnie, protestujemy przeciwko odesłaniu do Komisji wniosku o przyznanie wpisów szkolnych dla dzieci nauczycielstwa szkół powszechnych w Łodzi.“ (Patrz uchwałę № b. I z dnia dzisiejszego).

Uchwalono:

a) Poza porządkiem dziennym:

I. Odnośnie podwyższenia płacy robotnikom Wydziału Zaprojektowania Miasa i Komitetu Rozdziału Chleba i Mąki:

1) Uznać nagłość sprawy.

2) Rada Miejska zgodnie z wnioskiem Magistratu № 53 z dnia 7 listopada 1919 r. postanawia:

a) podwyższyć z dniem 1 listopada 1919 r. płacę robotnikom miejskim, zatrudnionym przez Wydział Zaprowiantowania Miasta i Komitet Rozdziału Chleba i Mąki, pracującym dłużej niż 6 miesięcy z marek 18 do mk. 20 dziennie.

b) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

b) W sprawach objętych porządkiem dziennym:

I. Odnośnie podwyższenia zapomóg na opłacanie wpisów szkolnych za dzieci pracowników miejskich, kształtujące się w średnich zakładach naukowych:

a) Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 30 z dnia 31 października 1919 r. postanawia:

1) podwyższyć normę zapomóg:

2) wnieść na ten cel do budżetu Zarządu Głównego w roku administracyjnym 1919/20 kwotę mk. 50,000, podwyższając pozycję tytułu V działu I do mk. 150,000.;

3) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

b) Wnioski rr. Wasilewskiego i Utty w przedmiocie wypłacenia zapomóg na wpisy szkolne dla dzieci nauczycielstwa szkół powszechnych miasta Łodzi, jako finansowo nieopracowane skierować do Komisji Spraw Ogólnych i Skarbowej dla porozumienia się w tej mierze z Magistratem i przedstawienia konkretnego wniosku na jednym z najbliższych posiedzeń Rady Miejskiej.

III. Odnośnie ingerencji Rady Miejskiej w zakresie zmiany etatów pracowników miejskich, jakoteż kasowania posad służbowych (w związku z odnośnym postanowieniem Rady):

Przyjąć do wiadomości komunikat Komisji Regulaminowo - Prawnej reści następującej:

„Wobec tego, że, zgodnie z dekretem o Samorządzie Miejskim,

tworzenie etatów dla członków Magistratu oraz pracowników miejskich (tyczy się to również sprawy ustanawiania wzgl. kasowania posad służbowych) należy bezspornie do zakresu działania Rady Miejskiej, jedynie zaś mianowanie, zwalnianie oraz kontrola nad pracownikami miejskimi wchodzi w zakres kompetencji Magistratu,—uznać stanowisko Komisji Skarbowej w przedmiocie podwyższenia wynagrodzenia 2 pracowników biura Kuratorjum Obywatelskiego za słuszne, zaznaczając, że Komisji przysługiwało do tego pełne prawo.

Stwierdza się przytem, że na wzmiankowanym posiedzeniu Komisji Skarbowej był również obecny przedstawiciel Magistratu“.

IV. Odnośnie rozpatrzenia czynu r. Antezakowskiego wzgl. wydania orzeczenia odnośnie kwalifikacji tegoż:

Odroczyć wydanie orzeczenia do czasu powzięcia postanowienia przez sąd.

V. Odnośnie sprawy uruchamiania motorów elektrycznych dla dostarczenia wody w domach tylko od godz. 11-ej wiecz. do 7-ej rano:

Ze względu na oświadczenie Elektrowni Miejskiej:

a) że, począwszy od 1 listopada 1919 r. warunki, określające czas pracy motorów elektrycznych przy pompach i dołach biologicznych zostaną zmienione i motory będą mogły być czynne od godz. 10-ej wieczór do 8-ej rano;

b) że dla tych domów, w których są małe rezerwoary, niewystarczające swoim zapasem wody dla potrzeb mieszkańców na całą dobę, jak również i dla tych zamieszkałych nieruchomości, dla których zapas wody na całą dobę może być nabrany w zbiorniki w ciągu 1¹/₂ godziny, będą motory pracować od godziny 12-ej w południe do 1¹/₂ po południu;

c) że właściciele domów, posiadający motory elektryczne przy pompach i dołach biologicznych, bę-

dą mogli korzystać z udogodnienia wyszczególnionego w punkcie b), po zgłoszeniu właściwego wniosku do Zarządu Elektrowni Miejskiej.

1) zgodzić się na udogodnienia, podane przez Elektrownię Miejską, uważając je w chwili obecnej za najdalej idące;

2) uznać podanie II Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości ze względu powyższych za bezprzedmiotowe.

VI. Odnośnie uzupełnienia składu delegacji radzieckiej na najbliższe zebranie ogólne Związku Miast Polskich (w związku z zręceniem się mandatów przez rr. A. Remiszewskiego, A. Kapłana i A. Margolisa):

Delegować w charakterze przedstawicieli Rady Miejskiej rr. W. Doleckiego, A. S. Kenigsberga i J. Pogonowskiego.

VII. Odnośnie uzupełnienia składu Delegacji Zdrowotności Publicznej:

Delegować z ramienia Rady Miejskiej r. L. M. Kerna.

Przewodnictwo obejmje zastępca przewodniczącego r. L. M. Kern.

VIII. Odnośnie utworzenia ambulatorjum dla chorych zewnętrznych:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 37 z dnia 17 października 1919 r., postanawia:

1) Uznać otwarcie ambulatorjum dla chorych zewnętrznych za wskazane.

2) Zatwierdzić budżet tej instytucji zgodnie z projektem, przedstawionym przez Magistrat.

3) Wnieść na ten cel do budżetu Wydziału Zdrowotności Publicznej w dziale VII, tytule XXI, pozycji I kwotę ogólną mk. 93,874 - na okres 5 miesięcy roku budżetowego 1919/20-go.

4) Wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

Z powodu spóźnionej pory przez przewodniczący odracza rozpatrzenie reszty spraw, objętych porządkiem

dziennym, do posiedzenia następnego i o godz. 9 min. 5 wieczór ogląsza posiedzenie za zamkniętę.

Przewodniczący:

(—) A. Koziolkiewiczówna.

Prowadzący protokół: (—) P. Rundo.

Kwartalne sprawozdanie z działalności Wydziału Gospodarczego za czas od 1/7 do 1/10 1919 r.

Ogólne. W okresie sprawozdawczym zasadniczych zmian w dotychczasowej działalności Wydziału nie było.

Ogółem wpłynęło 1200 spraw oraz 680 rachunków.

Posiedzenia Delegacji Gospodarczej odbywały się co 2 tygodnie oraz 2 razy w tygodniu miały miejsce posiedzenia Komisji Kontraktowej.

Komisja Kwaterunkowa zawiesiła swoje czynności, ponieważ przerwana została wypłata wynagrodzenia za b. kwaterunki wojsk niemieckich ze względu na niezdeklarowaną kwestję zwrotu wyłożonych przez Magistrat sum na świadczenia wojenne.

Starania Wydziału w kierunku całkowitego zwolnienia się z ciężaru dostaw nakazanych względem władz wojskowych (więzienie, szpitale) zostały uwieńczone pomyslnym rezultatem.

Kwaterunek wojsk polskich.

W końcu okresu sprawozdawczego zajętych było z górą 400 pokojów w mieszkaniach prywatnych pod kwaterunki wojskowe. Wypłatę wynagrodzenia komornianego skutecznie podług ustalonych norm, t. j. płacąc przeciętnie 3 do 5 mk. dziennie, zależnie od rangi, natomiast zawieszono wypłatę wynagrodzenia za kwaterunki w hotelach do czasu wyjaśnienia kwestji zwrotu sum przez Skarb Państwa (powołujemy się na odnośny punkt naszego poprzedniego sprawozdania).

Na usilne starania Wydziału Gospodarczego, poczynione u władz

wojskowych, zredukowano do minimum korzystanie z hoteli i obecnie ilość zajmowanych pokoi zmniejszyła się o 50 %.

Kontrakty. W okresie sprawozdawczym zawarto 81 kontraktów na ogólną sumę roczną mk. 420,947.

Administracja njeruchomości miejskich. Wydział Gospodarczy w dalszym ciągu zarządzał 17 posesjami i 64 placami.

Oddział Dostawy Podwód dostarczył w okresie sprawozdawczym 851 podwód na potrzeby miasta i 25 podwoły dla urzędów państwowych.

W końcu okresu sprawozdawczego było zameldowanych 1,439 koni Cyfrowa działalność przedstawia się jak następuje:

Komorne za kwatery w hotelach za czas od 1/VIII 1919 r. mk. 71,989,95,

komorne za kwatery w mieszk. pryw. mk. 43,347,85, komorne za urzędy wojskowe mk. 8,133,95, komorne za Policję mk. 31,107,50, komorne za urzędy cywilne mk. 2,323,68, Odszkodowanie za b. kwatery wojsk niem. (pg. wniosków załatwionych do decyzji zawieszenia wypłaty) mk. 46,179,94, Dostawy dla wojska polskiego mk. 76,629,56, dostawy dla Policji mk. 46,697,92, dostawy dla urzęd. cywiln. mk. 7,330,14 Remont budynków i ogrodzeń miejskich mk. 14,350,14, Nadzór i kompletowanie inwentarza mk. 18,827,27, Pensje stróży w budynkach miejskich mk. 25,718,88, Asekuracje i podatki państwowe mk. 18,718,88.

Łódź, dnia 10 listopada 1919 r.

(—) K. Bajera.

Sprawozdanie z działalności urzędu rozjemczego dla spraw najmu w Łodzi. za miesiąc wrzesień i październik 1919 r.

Kancelarja Urzędu została otwartą 4 września.

Pierwsze posiedzenie Urzędu odbyło się 11 września.

We wrześniu r. b. odbyło się posiedzenie 10.

W październiku odbyło się posiedzenie 14.

Wykaz ruchu spraw na wrzesień 1919 r.

Otrzymało	Rozpoznano	Nierozpoznano
222	143	79

Wykaz ruchu sporów na wrzesień 1919 r.

Otrzymało	Rozpoznano	Nierozpoznano
288	183	105

Wykaz ruchu spraw na Październik 1919 r.

Pozostało na 1/X nierozpoznanych.	Otrzymało	Rozpoznano	Nierozpoznano
79	227	172	134

Wykaz ruchu sporów za październik 1919 r.

Pozostało na 1/X nierozpoznanych.	Otrzymało	Rozpoznano	Nierozpoznano
105	262	204	163

UWAGA 1: Różnica ilości spraw i sporów tłumaczy się tem, że bywają wypadki, że jeden właściciel domu prosi o ocenę lokalu u 10 lokatorów (N. spr. 3.) u 26 lokatorów (N. spr. 118) i t. d.;

Urząd Rozjemczy w tych wypadkach wydaje w jednej sprawie kilka lub kilkanaście oddzielnych rozstrzygnięć.

UWAGA 2. Z ogólnej liczby nierozpoznanych 163 spraw: 112 spraw były rozpatrywane na posiedzeniach Urzędu Rozjemczego, zostały jednak odroczone, ponieważ ustalenie wysokości najmu jest oparte na badaniu świadków lub na ekspertyzach, a 51 sprawa wpłynęła w ostatnich dniach października.

Polubownie załatwiono spraw we wrześniu 51

Polubownie załatwiono spraw w październiku . . . 63

Komisji wydelegowano we wrześniu 29

Komisji wydelegowano w październiku 21

Razem: 50.

Komisji dokonano we wrześniu i październiku.

Dla oceny lokali w nowo zbudowanych domach.	Dla oceny lokali wobec zmiany ich składu i charakteru.	Dla oceny lokali o ile strony nie mogły ustalić ceny z 1914 r.
5	21	24

Otrzymano spraw w przeciągu 2 miesięcy:

- 1) od stron 388
- 2) z decyzji Sądów 61

Otrzymano spraw w przeciągu 2 miesięcy:

- 1) dla ustalenia wysokości najmu 398
- 2) dla ustalenia i zredukowania wysokości najmu wobec braku wody, ogrzewania centralnego, wanny i t. p. 53

Urząd Rozjemczy ustalał terminy zastosowania podwyżki dekretovej, a także cenę najmu lokalach mieszanych t. j. prywatnych, w których częściowo tylko prowadzono handel lub zakład przemysłowy.—

III konferencja aprowizacyjna Magistratu z przedstawicielami kooperatyw łódzkich, w d. 13 listopada 1919 r.

Obecni panowie: delegat Starosty m. Łodzi ; Komisarz Kumala, delegat komisarza Apropowizacji Chrzanowski, Dyrektor Łubieński, Ławnik Kaffanke, delegat Urzędu walki z Lichwą i Spekulacją inż. Łapiński, Dyrektor Wolczyński, kierownik biura W. Z. M. p. Lauterbach i przedstawiciele kooperatyw.—

Posiedzenie o godz. 4 pp. zagał Ławnik Kaffanke, zaprosiwszy na przewodniczącą dyrektora Wolczyńskiego. — Sekretarował Tadeusz Lauterbach.—

Dyr. Łubieński referuje sprawę zaległości maki, wynoszącej 133 wagony. Omawia dalej p. Ł. technikę wprowadzenia kart żywnościowych miesięcznych z podziałem na odcinki tygodniowe, realizowanie których, stosowanie do projektu Ławnika Keffankego, będzie się odbywało w miarę nadejścia transportów po każdorazowym uprzednim ogłoszeniu.—

Dyr. Wolczyński obszernie motywuje katastrofę ziemniaczaną, wywołaną wczesną zimą i wprowadzeniem wolnego handlu.—Mówca przytacza, że Wydział Zaprowiantowania zakontraktował w Poznańskim 4400 wagonów ziemniaków, uzyskawszy przy podstawianiu wagonów prawo pierwszeństwa na równi z P. U. Z. A. P. P. — Paskarze jednak, płacąc wyższe ceny, wykupują ziemniaki, przyczem kampanja ziemniaczana uległa niekorzystnej zmianie i z tego powodu, że Poznańskie zawarło umowy z Niemcami na wymianę ziemniaków poznańskich na węgiel pruski dla uruchomienia cukrowni w Poznańskim.—Syndykat Kaliski nie chce wiązać się umowami. — Zmarznieniu uległo 2½ miliona kocy. — Jedyne wyjście z tej tragicznej, zaiste, sytuacji widzi mówca w natychmiastowej rewizji uchwały Sejmowej o wolnym handlu ziemniako-

dami, gdyż inaczej apetyty paskarskie wzrosną w sposób niesłychany i ludność biedna skazana będzie na śmierć głodową.—

Ławnik Kaffanke wyraża nadzieję, iż nareszcie ludność otrzyma więcej węgla, w grudniu bowiem racja miesięczna powiększona będzie do 1-go korca.— Magistrat ma zapewnić drzewo z lasów rządowych w Siedleckim i Radomskim i, w celu przewiezienia tegoż, dzięki usilnym zabiegom, poczynionym w Ministerstwie Komunikacji, będą podstawione do dyspozycji całe pociągi z warunkiem jednak załadowania w ciągu 12-u godzin.—

Pan Kaffanke nastraja też obecnych na ton optymizmu, komunikując, że pierwszy transport białego cukru ze Zbierska już wysłany do Łodzi i że głodny i z zębnięty obywatel otrzyma wkrótce 600 gramów miesięcznie tego cennego produktu.—

Przedstawiciel Stow. „Robotnik“ p. Przybył wyraża życzenie w imieniu przedstawicieli pozostałych kooperatyw, by procedura załatwiania interesantów w Oddziale Opałowym, zwłaszcza w godzinach rannych, sprawniej niż dotąd się odbywała.—

Po wyczerpaniu dyskusji powzięto następujące uchwały:

(Wniosek Dyr. Wolczyńskiego)

1. Zebrani na III-ej konferencji aprowizacyjnej przedstawiciele kooperatyw łódzkich, reprezentujący 270,000 zrzeszonych konsumentów, po wysłuchaniu poszczególnych referatów o stanie aprowizacji m. Łodzi, ponownie stwierdzają, iż tylko drogą całkowitego sekwestru zboża dałoby się do pewnego stopnia zapobiec grożącej miastom fabrycznym katastrofie.—

Zważywszy jednak, iż większość Sejmu wypowiedziała się za częściowym kontyngensem, należy bezwzględnie dążyć wszelkimi możliwymi środkami do dostarczenia miastom należnych im z tytułu kontyngensu racji żywnościowych.—

W tym celu zebrani zwracają się do Magistratu o energiczna wystąpienie do władz o dostarczenie miastom odpowiedniej ilości podwód i skierowanie ich tam, skąd wywóz zboża koleją jest niemożliwy.—

2. (Wniosek Ławnika Kaffankego dodatkowo do poprzedniej uchwały).

Zebrani protestują przeciwko dalszemu tolerowaniu przez odpowiednie władze t. zw. „szmuglu“, czego rezultatem jest, iż pewna część ludności spożywa chleb biały, gdy tymczasem olbrzymia większość konsumentów skazaną jest na zupełny brak chleba kontyngentowego.—

Domagają się przeto zebrani od Magistratu poczynienia energicznych kroków u władz w celu ścisłego przestrzegania przepisów Ministerstwa Aprowizacji, albowiem bezczynność Władz godzi głównie w klasy niezamożne.—

3. (Wniosek Dyr. Wolczyńskiego).

W sprawie wolnego handlu ziemniakami zebrani biorąc pod uwagę, iż nagła zmiana temperatury spowodowała olbrzymie straty tychże, uważają, iż tylko możliwie ogólna gospodarka tem co nie uległo zmarznięciu może zapobiec zupełnemu brakowi tego najniezbędniejszego artykułu dla ludności robotniczej.—

W tym celu proszą Magistrat o zwrócenie się do panów posłów łódzkich, by ci zażądali rewizji uchwały w sprawie wolnego handlu ziemniakami, domagając się wobec powyższego stanu rzeczy sekwestru ilości niepodległej zepsuciu i równomiernego podziału tejże między ludność.—

Uchwałę powyższą przedstawić niezwłocznie pp. Marszałkowi Sejmu, posłom łódzkim i Ministerstwu Aprowizacji.—

4. Tytułem próby, począwszy od okresu 116 wydać ludności karty żywnościowe miesięczne z podziałem na odcinki tygodniowe, które będą realizowane w miarę nadejścia

transportów, po każdorazowym uprzedniem ogłoszeniu.—

W pierwszym 2-tygodniowym okresie będzie wydawany tylko chleb — realizacja kuponów mącznych nastąpi w końcu miesiąca.—

5. (Wniosek przedstawiciela Stow. „Robotnik“ p. Przybyły.)

Wobec nienormalnej dostawy mąki przez Magistrat dla kooperatyw, co pociąga za sobą częsta rozpalanie pieców, zebrani domagają się podwyższenia racji węgla i drzewa dla piekarń.—

6. Zebrani proszą Wydział Zaprojektowania Miasta, by procedura załatwiania przedstawicieli kooperatyw w Oddziale Opałowym odbywała się nadal sprawniej niż dotychczas.—

7. Zebrani żądają zwrotu różnicy na tarze worków cukru żółtego, sprowadzonego od P. U. Z. A. P. P. motywując, iż waga worka zamiast straconych 2½ funta dochodzi do 7 funtów.—

Narada ta odznaczająca się powagą dyskusji, daleką była od namiętnych, bezcelowych sporów drobiazgowych, wykazała z rozumieniem obecnego przesilenia aprowizacyjnego i ujawniła w całej pełni życzliwość przedstawicieli spożywców dla Magistratu, który stale zabiega o polepszenie stanu aprowizacji miasta.—

Że myśl urzędzenia tych konferencji, powzięta przez prezydenta Rzewskiego była szczęśliwą dowodzi fakt, iż zebrani wyrazili życzenie odbywania takich choćby co tydzień.—

Obrady, jak zwykle, z całym umiarem i orjentacją prowadził spreżycie Dyrektor Wolczyński.—

Sprawy Oświatowo-Kulturalne.

Z Rady Szkolnej.

Na posiedzeniu Rady szkolnej okręgowej załatwiono następujące sprawy: Postanowiono zwró-

cić się z apelem do społeczeństwa łódzkiego w sprawie nieprzyjmowania udziału w kwestach ulicznych przez dzieci i młodzież, uczęszczającą do szkół.

Z powodu wyjazdu dotychczasowego przewodniczącego Rady Szkolnej okręgowej, p. L. Neumana, do Warszawy na stałe, zgłosił on rezygnację swą ze stanowiska przewodniczącego.

Rada szkolna okręgowa postanowiła zwrócić się do zarządu koła opiekunów głównych z prośbą o jaknajrychlejsze zorganizowanie bibliotek szkolnych.

Z Wydziału Szkolnictwa.

Jak wiadomo, Wydział szkolnictwa zwrócił się niedawno do inspektora szkolnego z prośbą, o udzielenie płatnych urlopów dla nauczycieli i dla kandydatów na posady nauczycieli w szkołach dla dzieci małozdolnych, na przeciąg jednego roku, celem ukończenia specjalnego kursu urzędzonego przez Ministerjum zdrowia publicznego i opieki społecznej. Urlopy takie mają być płatne.

Kandydaci na wspomniane kursy, którzy życzą sobie wyjechać do Warszawy, winni zwracać się o to do tatejszego Wydziału Szkolnictwa.

Z Biblioteki Publicznej.

Wczoraj odbyło się ogólne zebranie członków Biblioteki Publicznej pod przewodnictwem prof. Piaskowskiego.

Sprawozdanie zarządu głosi, iż dochodu w ciągu roku było 40112 marek, w czem 33750 mk. zapomóg ze strony miasta, reszta ze składek, ofiar, opłat za wejścia. Taką samą wypisano na rozehody.

Wpłynęło 1809 nowych dzieł, członków stałych było 4541, a czytelników jednorazowych 16940. Pocztyność wyrażała się w 39077 osobach.

Projekt budżetu na 1920 r. w sumie 38300 mk. uchwalono, oraz przez aklamację powołano zarząd i komisję rewizyjną w dotychczasowym składzie do pełnienia obowiązków nadal.

Sprawy finansowe.

Obrady budżetowe w Radzie Miejskiej m. stoł. Warszawy.

„Kurjer Warszawski“ pisze: W d. 6 b. m. Rada miejska pod przewodnictwem prezesa Balińskiego, przystąpiła z kolei do rozważania budżetu wydziału finansowego. Jest to jeden z tych działów magistratu, w którym polityka finansowa miasta znajduje najwyraźniejsze odbicie i którego preliminarz dochodowy, oparty na podatkach decyduje faktycznie o równowadze budżetowej całej skomplikowanej maszyny miejskiej. Jak wiadomo, budżet miejski na rok bieżący zamyka się niedoborem w sumie przeszło 92 milionów marek, chodziłoby zatem o utworzenie takiego programu finansowego miasta drogą reform podatkowych), któryby zapobiegał dalszemu odciążaniu miasta i doprowadził do równowagi budżetowej. Ze strony magistratu wypowiedziano już pogląd, że w okresie obecnego przewrotu, charakteryzującego się przewartościowaniem pracy, zanikiem wytwórczości, deprecjacją pieniądza i towarzyszącej tym zjawiskom niebywałej drożyzny — niepodobna wynaleźć owego złotego środka, któryby się przyczynił do uzdrowienia budżetu. Wszystkie plany finansowe w takich warunkach oparte są na kruchym fundamencie, zachwiana bowiem równowaga budżetu jednostki, rodziny, instytucji, przedsiębiorstwa, a nawet państwa, nie daje podstaw do utworzenia owego upragnionego programu „równowagi budżetowej“. Z poglądem tym godzą się oczywiście i radni, niemniej pragną wykazać, że sytuacja finansowa miasta może być poprawiona drogą niezbędnych reform podatkowanych, inaczej mówiąc — zwiększoną śrubą podatkową na te warstwy mieszkańców, które z tytułu swych zysków i stanu majątkowego do świadczeń na rzecz miasta przedewszystkiem są obowiązanym.

Obrady nad budżetem wydziału finansowego, z uwagi na jego doniosłość, rozciągną się prawdopodobnie na kilka posiedzeń.

Większą część wczorajszego wieczoru zajął olbrzymi referat r. Szeszrowskiego, bankiera z zawodu, który budżet wspomniany zanalizował z fachową znajomością przedmiotu, i wykazał, zgodnie z opinią komisji fin.-budż. — że do najpilniejszych zadań, jakie ma magistrat do spełnienia — należy wprowadzenie przedewszystkiem podatku dochodowego i od przyrostu wartości,

Według preliminarza na r. 1919/20, dochody wydziału finansowego wynieść mają 69,978,534 mk., (więcej w porównaniu z r. ub. o 48,245,726 mk.), wydatki zaś 69,481,198 mk. (więcej o 25,245,342 mk.). Poszczególne pozycje dochodowe wykazują: procenty od kapitałów i wpływy na amortyzację 996,550 mk., różne podatki (od nieruchomości, dochodowy, od widowisk, od przyrostu wartości, handlowy i przemysłowy i inne) 34,865,200 mk., opłaty (z marek, kartek meldunkowych i in.) 631,700 mk. dochody z monopolów (od cukru, zboża, węgla i soli) 4,105,000 mk. Przewidywany jest poza tem zwrot sum, wydatkowanych za państwo (policja komunalna, rezerwistki i t. p.) w wysokości 26,498,472 mk., wreszcie różne pomniejszenia. Komisja finansowa stwierdza, że w dochodach nie wykazano procentów od sum, jakie poszczególne wydziały o charakterze przedsiębiorstwa otrzymały z funduszy miejskich na kapitały obrotowe i z tego powodu wprowadziła do preliminarza sumę 780.000 mk.

W poprawkach systemu podatków miejskich referent widzi znaczny postęp. W budżecie przedwojennym jedyną niemal kategorią podatku od nieruchomości, obecnie dostrzegać się daje równomierniejszy rozkład podatków na poszczególne dziedziny życia gospodarczego (podatek repartycyjny, dodatkowy do państwowego podat-

ku od patentów, od przedsiębiorstw (szpitalny, przemysł i handel), najracjonalniejszym wszakże będzie projektowany podatek dochodowy, który zastąpi wszystkie dotychczasowe bezpośrednio. Obecna suma wpływów podatkowych w wysokości 35 milionów nie odpowiada wymaganiom terażniejszości, wobec ogólnej deprecjacji pieniądza, u nas zaś w szczególności, do $\frac{1}{10}$ jego wartości przedwojennej. W związku z deprecjacją pieniądza wzrosły rozchody kasy miejskiej, dochody jednak wzrosły nieznacznie: z 7-miu milj. rb. przed wojną na 35 milj. mk. obecnie. O ileby suma wpływów z podatków miała być dostosowana do tempa i stopnia deprecjacji walut, winna ona wynosić obecnie więcej niż 100 milj. mk. Przed wojną mieszkaniec Warszawy płacił 7 rb. (= 15 mk.), obecnie należałoby pobierać 150 mk., gdy tymczasem magistrat pobiera 75 mk.

Omawiając zmodyfikowany podatek od nieruchomości (od 8,16 do 15,5% od dochodu brutto), który ma przynosić 10 milj. mk. referent wykazuje, że niedobór z tego źródła wynosi $15\frac{1}{2}$ milj. mk., po doliczeniu zaś przyboru za wodę $17\frac{1}{2}$ milj. mk., pomimo, iż krytyczny stan własności nieruchomości należy już dziś do przeszłości. Dochód z podatków od widowisk i koncertów przewiduje komisja znacznie wyższy niż preliminowano, gdyż do wysokości 8 milj. mk. Podwyższono poza tem pozycje dochodowe z podatków od instalacji gazowych, od patentów, repartycyjny i in.

Największą pozycję wydatków wydziału stanowią procenty i spłata długów (62,967,000 mk.) Utrzymanie personelu wynosi 3, 553,000 mk., nie zaś wydatki (jak zakup papierów procentowych, druki, prowizje i in.) 2,960,092 mk. Według wyliczeń referenta długi Warszawy wynoszą obecnie ogółem 315 milj. mk., z czego jednak należy potrącić około 120 milj. wydatkowanych w okresie wojny za państwo, czyli że isto-

tna cyfra długów Warszawy wyniesie 200 milj. mk. Odłuzenie to, w zestawieniu z innymi miastami — jest, zdaniem referenta — niewysokie, gdyż na jednego mieszkańca wypadła w przybliżeniu 200 mk. Tymczasem Berlin w r. 1916 miał długów 429 milj. (na 1 mieszk. 209 mk.), Monachjum w r. 1917-330 milj. (na głowę 551), Frankfurt n./Mk. 327 milj. mk. (na gł. 756 mk.), Paryż w r. 1915 2,500 milj. fr. (na głowę 816 fr.). Lwów w r. 1915-47 milj. koron (na głowę 212 kor.)

Jedyną słabą stroną Warszawy jest fakt, iż zmuszona jest zaciągać wciąż nowe pożyczki na pokrycie nowego deficytu. Gdyby szło o pożyczki na cele inwestycyjne, to zdolność kredytową Warszawy uznaćby należało za pierwszorzędną.

Ostatecznie komisja zmniejszyła sumę wydatków o 3,495,217 mk. i zgłosiła w związku z potrzebą poprawienia stanu finansowego miasta, między innymi wnioski następujące:

Magistrat ma przedsięwziąć kroki celem wywindykowania od instytucji rządowych sum zaległych od gmachów skarbowych z tytułu opłat za wodę i kanały; przyspieszyć pobór podatku od instalacji elektrycznych w Mokotowie i na Czystem; przyspieszyć wymiar i pobór podatku dochodowego; przystąpić do poboru podatku od przyrostu wartości; wreszcie przyspieszyć bieg podatku aljenacyjnego, Pozostałe wnioski dotyczą reform w układzie samego budżetu i procedury kasowej.

Dyskusję nad referatem komisji fin.-budż. rozpoczął r. Lew (soc.-dem. żyd.) Mówca dowodził, że magistrat prowadzi złą gospodarkę fiskalną przez zwalanie ciężaru podatkowego na klasy uboższe (podatki pośrednie), gdy jednocześnie handel cieszy się przywilejami; pobór od $1\frac{1}{2}$ milj. mk. od sfer kupieckich jest nieproporcjonalny w stosunku do norm opodatkowania dla innych klas. Jedyne wyjście z kryzysu—to wprowadzenie podatku do-

chodowego, który winien obarczać klasy posiadające.

Radny Tor (P. P. S.) uważa, że cyfra długów Warszawy nie jest tak straszną, jak się zdaje tym, którzy nie przywykli jesze do operowania dużemi liczbami, gorzej natomiast wygląda obecny system podatkowy, który daje zaledwie 15% ogólnych wydatków budżetowych. Jest to zjawisko normalne i niebezpieczne dla przyszłości miasta, przy wzrastających deficytach. Z toni i chaosu wybrnąćby można tylko przez wprowadzenie projektowanych podatków dochodowego i od przyrostu wartości majątkowej. Mówca nie wierzy jednak by magistrat miał intencje zerwać ze starym systemem, osłaniającym warstwę zamożniejszej i dlatego oświadcza w imieniu swej grupy, że ta nie będzie głosowała za budżetem wydziału finansowego.

* * *

W d. 10 b. m. w radzie miejskiej debatowano w dalszym ciągu nad budżetem wydziału finansowego. Głos zabierali przedewszystkiem przedstawiciele lewicy, którzy usiłowali dowieść, że przyczyną finansowego kryzysu miasta jest głównie wadliwa polityka magistratu, nie licząca się rzekomo z potrzebą znacniejszego opodatkowania sfer zamożniejszych na rzecz miasta.

Przedstawiciel nar. zw. robot., r. Janikowski, twierdzi między innymi, że dzisiejszy system podatkowy wskazuje brak wszelkiej inicjatywy ze strony magistratu, wreszcie, że podatki konsumcyjne (od cukru, zboża, węgla i soli) nie powinny być tolerowane.

Przedstawiciel socj. - dem. żyd. „Bund“. rad. Orzech, uzasadniał potrzebę podwyższenia podatków od nieruchom. z 10 milj. preliminowanych do 14 milj. mk., specjalnego opodatkowania dochodu z własności nieruchomości wyższego ponad 100 tys. mk., większego opodatkowania placów niezabudowanych według ich obecnej wartości, podniesienia stopy podatkowej od przyrostu wartości

ponad 200% dalej specjalnego opodatkowania przyrostu od wartości z placów niezabudowanych, podwyższenia skali podatkowej przy dochodzie wyższym ponad 200 tys. mk. Poza tem domagał się zniesienia podatku od gazu i elektryczności, od cukru, soli, mąki, węgla i t. p., oraz zniesienia podatku szpitalnego wobec wprowadzenia państwowych kas chorych.

Ponieważ nie można myśleć tylko o pożyczkach, nikt zaś nie wskazuje środków zaradczych, przedstawiciel „Bundu“ widzi taki środek w konfiskacie majątków i zysków wojennych. Na tę drogę miasto wcześniej czy później — zdaniem mówcy — będzie musiało wejść, jeśli zechce doprowadzić do równowagi swój budżet.

Na głosy krytyczne odpowiadał prezydent miasta, inż. Drzewiecki. Mówca wykazuje na wstępie, jak kolosalne zmiany zaszły w rozmiarach gospodarki miejskiej przedwojennej a obecnej. Zasadniczy do niedawna podatek od nieruchomości, daje w stosunku do zwiększonych wydatków miasta, minimalny dochód, wodociągi i kanalizacja nie przynoszą zysków, tramwaje, jako źródło dychodu — odpadły, dochód z majątku miejskiego nie mógł się również powiększyć. Pozostały zatem różne podatki pośrednie i bezpośrednie. Magistrat zdawał sobie dość wcześniej sprawę z sytuacji finansowej i dlatego proponował w roku 1916 podatek dochodowy. Podatek ten jednak spotkał się początkowo z opozycją ze strony okupantów i dopiero w roku zaszłym, gdy Niemcy zgodzili się na jego wprowadzenie, rada miejska podatek dochodowy uchwaliła. Do dziś ustawa spoczywa w ministerjum spraw wewnętrznych. Jednocześnie w tym kilkoletnim okresie wojennym magistrat wprowadził zamiast dotychczasowych 3 zasadniczych, 21 nowych podatków, pod różnemi postaciami, by zapobiegać niedoborom, i zarzutu bezczynności nie można mu postawić. Jeżeli stawiane są

zarzuty, że magistrat nie ma wytycznej linii podatkowej, to krytyka taka — zdaniem prezydenta — jest jałowa i nie liczy się zgoda z realnymi warunkami. Przecięż wszystkie podatki miejskie łączą się z polityką podatkową i ekonomiczną państwa, tymczasem państwo nie ma jeszcze swojej polityki podatkowej, nie ma ustalonej waluty. Wielu przedstawicieli rządu jest zdania, że miasta winny mieć dochody z podatków realnych, podatek zaś dochodowy powinien przypadać tylko państwu, wreszcie że podatek majątkowy winien iść na cele odbudowy państwa. Dopóki zatem nie będzie ustalony system podatkowy w całym państwie, nie może być mowy o jakiejś wytycznej linii podatkowej magistratu.

Podatek konsumcyjny (monopole na mąkę, węgiel i t. p.) nie jest pomysłem magistrackim, lecz stanowi dotację ze strony państwa na rzecz miasta. Monopolów tych miasto nie może się obecnie zrzekać, ponieważ nie ma innego źródła pokrycia.

Wkroczenie na jakąś drogę racjonalnej polityki podatkowej miejskiej w okresie przejściowym jest niemożliwe i z tego względu, że obecnie wszystkie projekty reform podatkowych nie mogą nadążyć za szybkim wzrostem wydatków i ciągłą dewaluacją pieniądza, wywołującą drożyznę. Budżet Warszawy nie może być przecież rozważany w oderwaniu od ogólnej gospodarki państwowej i od tych zjawisk przejściowych, które wpływają na dezorganizację naszego życia gospodarczego. Czy jest możliwe zwalczanie dziś zwiększone wydatki, powstałe z przyczyn od miasta niezależnych, na barki przeżywającej ciężkie chwile ludności miejskiej i srebą podatkową wyrównać przeszło 50-miljonowy niedobór roczny? Przecięż to spowodowałoby dalsze podrożenie życia w mieście, które ma zrujnowany przemysł i rzemiosła i nie posiada artykułów na szerszy handel. W obrachunku tych niedoborów musi

wziąć udział państwo i zapewnić subwencje miastom, dotkniętym klęską drożyzny artykułów, produkowanych przez wieś.

Omawiając z kolei projektowane podatki i ich celowość, mówca stwierdza, że podatek pd zysków wojennych ma ustaloną już opinię i winien być bezwzględnie wprowadzony w jaknajwyższych normach. Podatek od majątku, wprowadzony przez okupantów, nie da również wielkich zysków, gdyż stwierdzono, że posiadaczy majątku powyżej 75,000 mk. jest w Warszawie zaledwie 4,800 osób, właścicieli zaś domów, przekraczających tę normę majątkową — około 10,000 osób. Gdybyśmy chcieli pokryć niedobór z tego źródła, to trzeba by zabrać na rzecz miasta majątek obywateli miejskich, majątek ten zjeść i zabić jedyny czynnik twórczy. Otóż podatki z tych źródeł nie są w możności dziś pokryć potrzeb miasta i eksperymenty w tym kierunku, gdyby były podjęte — nie mogłyby się udać. Jedyne wyjście z sytuacji — pomoc rządu w pokryciu wojennych niedoborów. Mówca dodaje, że i podatek od przyrostu wartości nie może wejść w życie przed zaprowadzeniem reformy walutowej, umożliwiającej obliczenia.

Walne rozprawy odłożono do następnego posiedzenia rady.

Budżet miejski na rok etatowy 1920-21.

Prace nad ułożeniem nowego budżetu m. Łodzi na rok etatowy 1920—21 trwają. Dotychczas niewielka ilość wydziałów zdążyła opracować swe budżety częściowe. Niektóre pozycje budżetowe jak np. prowizacyjna, nie dają się wogóle bliżej określić, z powodu nieustannej flaktuacji warunków rynkowych.

Sprawy podatkowe.

Magistrat postanowił zaprosić do komisji spelacyjnej do spraw podatku repartacyjnego pp. Alberta Zie-

glera, Józefa Rosenblata, Franciszka Winnickiego, Cesarego Eisenbrauna, W. Kaffanego, Romana Oberfelda, Maurycego Tempelhofa, Emila Paca, Kazimierza Blama, Bertolda Ginsberga i Pawła Sannego.

Sprawy komunalne.

O Urzędzie Stanu Cywilnego.

(Referat wygłoszony w Radzie Miejskiej m. Łodzi w czerwcu r. b.)

Nie ma chyba potrzeby tłumaczyć znaczenia, jakie dla życia posiada dobrze prowadzona statystyka. Jedną z instytucji, służących zadaniu temu, posiadającemu kolosalne znaczenie dla gospodarki państwowej i komunalnej, jest Urząd Stanu Cywilnego, którego utrzymanie i prowadzenie stanowi obowiązek miasta.

Za czasów długotrwałej okupacji części ziem naszych przez najezdniczy carat, miasto, jako jednostka gospodarcza, pozbawiona była niemal zupełnie samodzielności, natomiast gminy wyznaniowe, posiadały pewnego rodzaju autonomję, przekraczającą często nawet normalny zakres ich działalności. To, co powinno stanowić zadanie władz cywilnych i co tylko w tym wypadku odpowiadać może nowoczesnym wymaganiom wiedzy statystycznej, było i jest jeszcze po części wykonywane przez władzę duchowną. Mam tu na myśli księgi stanu cywilnego, które dla wyznania rzymsko-katolickiego oraz obu wyznań ewangelickich są prowadzone przez odpowiednich duchownych. Jestto czynność, która dla samego duchowieństwa stanowi niepotrzebny balast, a rozstrzelona pomiędzy szereg instytucji nie daje się ująć w całokształt, odpowiadający w szczegółach istotnemu stanowi rzeczy w dziedzinie zjawisk, stanowiących zakres działalności urzędu stanu cywilnego. Księgi te dla t. zw. wyznań niechrześcijańskich, co głównie dotyczy ludności

żydowskiej, choć obejmuje i niewielkie gminy chrześcijańskie, jak baptystów, adwentystów, dysydyntów chrześcijan i t. p., za czasów panowania rosyjskiego prowadzone były przez magistraty, policmajstrów, pisarzy gminnych, którzy naogół z czynności tych stworzyli dla siebie źródła nielegalnych, choć bardzo su- tych dochodów.

Poza stroną demoralizującą i osłabiającą zaufanie ludności do władz przyczyniało się to również do fatalnego stanu rejestracji ruchu naturalnego. Tysiące narodzin i tysiące ślubów nie było wnoszonych zupełnie do ksiąg. Dzięki temu materiał statystyczny, którym rozporządzało państwo i miasto, był niedokładny, a rozbity pomiędzy kościoły poszczególnych wyznań, biura policmajstrów, cyrkuly i urzędy gminne, nie dał się wprost ująć, jako całość. W przeszłości państwa zachodnio-europejskie, rozumiejąc doniosłe znaczenie notowań statystycznych, powierzyły te czynności księżom, jako jedynym wówczas ośrodkom wiedzy. Sobór trydencki w r. 1553 uregulował tę sprawę nakazem prowadzenia przez duchowieństwo ksiąg chrztu, małżeństw i pogrzebów. Od czasów wielkiej rewolucji francuskiej rozwija się w Europie zachodniej dążenie do rejestracji ruchu naturalnego ludności przez urzędnika stanu cywilnego, i pierwsza na tę drogę wkroczyła w 1792 r. Francja, a w początkach wieku XIX w jej ślady wstępuje Belgja, Holandja, Anglja, Grecja, Rumunja, Włochy, Hiszpanja, Szwajcarja i Niemcy. W Europie duchowieństwo zachowało władzę nad rejestracją tylko i wyłącznie w b. Austrii. W Rosji podczas przewrotu również powierzono prowadzenie ksiąg Notariuszom Ludowym.

Jeżeli pragniemy mieć samorząd na zasadach zachodnio — europejskich, to powinniśmy mieć ogólny urząd stanu cywilnego, któryby ułatwił w każdej chwili wniknięcie w stosunki istotne miasta i przeko-

nianie się, jaki jest przyrost czy ubytek ludności, wzrost czy zmniejszenie się śmiertelności i t. d.

Przeprowadzeniem reformy zajmie się niewątpliwie nasz Sejm Ustawodawczy, do czego zmusi go między innymi i ta okoliczność, że w każdej z dzielnic jednoczącej się obecnie Polski pod względem tym panuje inne stosunki. W byłym zaborze pruskim istnieje urząd stanu cywilnego; w byłym zaborze austriackim rejestracją ruchu naturalnego zajmuje się duchowieństwo chrześcijańskie i gminy żydowskie, u nas zaś, jak już wyżej zaznaczyłem, duchowieństwo chrześcijańskie, a dla ludności niechrześcijańskiej — władze policyjne i komunalne.

Przechodząc do naszego Urzędu stanu cywilnego dla tak zwanych wyznań niechrześcijańskich, prowadzonego przez Magistrat na zasadzie art. 71-142, Księgi I Kod. Cyw., Kr. Pol., uchwalonego przez Sejm w r. 1825 — należy zaznaczyć, że sprawy meldunkowe były w zupełnym zaniedbaniu. Wszakże żydzi bardzo niedbale odnosili się do obowiązku sporządzania aktów stanu cywilnego. Przez długie wieki nie mieli nawet swoich nazwisk i znani byli w kole, w którym się obracali, tylko pod własnym imieniem i imieniem ojca. Już pod dniem 17 kwietnia 1797 r. rząd pruski wydał rozporządzenie, co do nadania mieszkańcom kraju stałych nazwisk. Kodeks Napoleona ustanowił cywilnych urzędników dla wszystkich obywateli bez różnicy wyznania.

Lecz represyjne rozporządzenia i szykany władz rosyjskich urzędników, oraz wymuszanie łapówek przyniły się do takiego smutnego stanu rzeczy, że niezależnie od płacy, otrzymywanej przez prezydenta za sporządzenie aktów, urzędnik brał oddzielnie dla prezydenta, a wszyscy urzędnicy brali też dla siebie. W księgach zaś stanu cywilnego, prowadzonych przez — wspomnianych urzędnika panował taki chaos i niedład, że na początku wojny świato-

wej, kiedy miano wydawać zapomogi rodzinom rezerwistów, okazało się, że tysiące rodzin żydowskich, tworzących stadła małżeńskie, nie zostały wniesione do ksiąg urzędowych i uchodzą za nielegalne, a dzieci tych małżeństw za nieprawe.

Uzdrowienie stosunków tych w obecnym urzędzie nastąpiło skutkiem racjonalnego ujęcia rzeczy w duchu nowoczesnym. Jak wykazują dane statystyczne, ludność żydowska w poczuciu obowiązku obywatelskiego, melduje teraz niemal zupełnie przykładnie wszelkie zmiany w swym stanie cywilnym, t. j. urodzenia, śluby i t. p. Wystarczy wspomnieć, że w 1914 r. na 3362 zgłoszeń urodzenia wciągnięto po raz pierwszy do ksiąg osób, przekraczających o kilkanaście lat wymagany przez prawo termin, 2542, zaś dzieci w pierwszym roku życia — 820, w 1915 r. na 2960 wciągnięto 2275 spóźnionych i 685 w l. r., w 1916 r. na 2568 wciągnięto 1618 spóźnionych i 950 w l. r., w 1917 r. na 2099 wciągnięto 975 spóźnionych i 1124 w l. r., w 1918 r. na 2200 wciągnięto 387 spóźnionych, 1622 w l. r., w 1919 r. na 1000 zapisów — 61% meldowanych w pierwszym roku. —

W roku bieżącym zgłoszono i spisano w stosunku do roku ubiegłego więcej: urodzeń — 72%, ślubów — 30%, zaś wyciągów z archiwum sporządzono o 150% więcej.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w piśmie z dnia 31.1. 1919 r. skierowanym do Magistratu m. Tomaszowa Mazowieckiego pisze:

W odpowiedzi na pismo Magistratu miasta Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 14. 9. roku zeszłego w sprawie sposobu prowadzenia aktów stanu cywilnego Departament Wyznań Religijnych wyjaśnia:

„Akty stanu cywilnego dla ludności żydowskiej są i nadal prowadzone przez burmistrzów w myśl art. 93 Kodeksu Cywilnego Królestwa Polskiego i postanowienia Rady Administracyjnej z d. 3.11. 1895 roku.

W Łodzi jedynie ze względów celowości praktycznej i ulepszenia tego działu administracji miejskiej, Magistrat powierzył prowadzenie aktów stanu cywilnego dla ludności żydowskiej starozakonnemu sekretarzowi tamtejszej Gminy Żydowskiej, działającemu wszakże z ramienia, w gmachu i pod kontrolą Magistratu.

Sposób ten rzeczywiście okazał się w skutkach dobrym, gdyż przez ustanowienie ściślejszego kontaktu między Urzędem Stanu Cywilnego i ludnością zainteresowaną, oraz wskutek kilku szczęśliwych zarządzeń technicznych tego Urzędu (kontrola zapisów przedwstępnych u rabinów, monity do opunknych, propaganda obowiązku meldunkowego w prasie żydowskiej), doprowadził do regularniejszego aniżeli za czasów rosyjskich zgłaszania się i spisywania aktów stanu cywilnego przez ludność żydowską. Szczegółów o organizacji Urzędu w Łodzi udzieli miejscowy Magistrat.

Patrząc więc na Urząd, jako na placówkę o doniosłym znaczeniu społecznym i państwowym, należy nadać tej instytucji sankcję, odpowiadającą współczesnemu ustrojowi państwowemu, zgodnemu, z duchem czasów najnowszych.

Temu zadaniu nie może podołać prawo z przed 95 laty, kiedy o społecznej gospodarce miejskiej jeszcze nie pomyślano. Prawo u nas obowiązujące z r. 1825 jest w lwiej swej części martwą literą, mającą mało wspólnego z praktyką życiową. Poprzestaniemy na kilku przykładach. Art. 95 opiewa, iż „dziecko w ciągu 8 dni od przyjścia na świat okazane być powinno duchownemu lub osobie, do spisywania aktów stanu cywilnego upoważnionej“. Należy stwierdzić, że w ciągu całych 95 lat istnienia tego prawa nikt się jeszcze do niego nie stosował i nowonarodzonego dziecka nie zanośli do magistratu dla okazania go urzędnikowi st. cyw. Artykuł ten jako głośny powinien być

usunięty. Co do ślubów opiewa artykuł, że „duchowny, przed którym odbył się ślub, winien sam stać się przed urzędnikiem st. cyw.“ a art. 151 o zgonach zmusza utrzymującego księgi aktów st. cyw. do ocznego zapewnienia się o zaszłej śmierci. I te przepisy istnieją tylko na papierze. Prawo to, jak zaznaczyliśmy nie odpowiada wymaganiom chwili, i jako takie winno być zastąpione nowymi przepisami zastosowanymi do warunków współczesnych.

W ten sposób osiągniemy instytucję odpowiadającą wymaganiom statystyki i wiedzy społecznej oraz ujednostajnienie traktowania obywateli w stosunku do aktów stanu cywilnego bez różnicy wyznania. Stosowany dotychczas pod tym względem podział na wyznania chrześcijańskie i niechrześcijańskie utrudniał jedynie orjentowanie się w rzeczywistym ruchu ludności.

Rzewski.

Urzędnik St. cywilnego p. Szwarcman w jednym z następujących numerów „Dziennika Zarządu“ poda referat w sprawie samej organizacji Urzędu.

(Redakcja.)

Sprawy Miejskie.

Dyplom obywatelstwa honorowego dla Naczelnika Państwa.

Inż. Lisowski wykończył projekt dyploma obywatelstwa honorowego m. Łodzi dla Naczelnika Państwa. Dyplom przedstawia tablicę z podobizną Piłsudskiego i uchwałą Rady Miejskiej w sprawie nadania obywatelstwa honorowego. Tę jest widok fabryczny Łodzi z gmachem magistratu na pierwszym planie. Poza to na dyplomie widnieje bostonka (mała maszyna drukarska), na której Piłsudski drukował przy alicy Wschodniej № 36 „Robotnika“ w chwili gdy został aresztowany przez policję ro-

syjską, oraz pieczęć Łodzi z roku 1575. Oryginał dyplomu wykonany zostanie na pergaminie w ciągu 2 tygodni.

O płacę dla robotników miejskich.

W Magistracie odbyła się konferencja z udziałem przedstawicieli robotników miejskich. Ponieważ robotnicy nie mogą na wzór innych pracowników przejść na etat i uzyskać podwyżki pensji, przedstawiciele Magistratu proponowali podwyższenie płacy tym robotnikom, którzy przepracują jeden rok, do 20 mk. dziennie, podczas gdy inni pobierają 18.

Przedstawiciele robotników, godząc się w zasadzie na reformę, zażądali aby podwyżka nastąpiła już po upływie półrocznej pracy.

Statut Miejskiej Kasy Chorych.

Magistrat m. Łodzi zwrócił się do pp. posłów Fichny, Rozenblatta i Ziemięckiego z listami następującej treści:

Załączając przy niniejszym odpis uchwały № II Rady Miąjskiej z dnia 14 października 1919 r. uprzejmie prosimy Pana o łaskawe poczynienie starań u miarodajnych czynników rządowych o wniesienie sprawy zatwierdzenia statutu Kasy Chorych na jedno z najbliższych posiedzeń plenarnych Sejmu.

Prezydent: **A. Rzewski.**

O powyższym kroku zawiadomiono również listownie Ministerstwo Zdrowia.

Żądania kominiarzy.

Zorganizowani w Polski Zw. Zaw. Strażaków i Kominiarzy kominiarze zwrócili się w d. 6 b. m. do Magistratu z żądaniami następującymi:

- 1) Podwyższenie pensji o 75 %/o tak dla majstrów, jak i czeladzi.
- 2) Wypłacenie 13 pensji i przyspieszenie wypłaty takowej.
- 3) Raz w roku 1 miesiąc urlopu płatnego dla majstrów i 2 tygodniowego dla czeladzi.

4) Przyspieszenie wydania umundurowania zimowego tak dla majstrów, jak i dla czeladzi, gdyż takowego nie otrzymali w komplecie.

5) Podzielenie na oddziały, ażeby uniknąć dalekiego chodzenia do pracy.

6) Wydanie kolder, sienników i prześcieradeł, gdyż stare nie są już zdadne do użytku.

7) Opał dla oddziałów na zimę.

W sprawie gazu.

Dostawa węgla do gazowni miejskich nieustannie szwankuje i stąd pochodzą rozliczne trudności oświetleniowe w mieście. Blisko miesiąc temu zarząd gazowni miejskiej zawiadomił magistrat, iż gazownia nie jest w stanie dostarczyć, nawet przy zredukowanym obecnie ciśnieniu na 60 mm. (przed wojną 130 mm.), wymaganej ilości gazu, wobec wzrastających potrzeb miasta i jego mieszkańców, szczególnie w związku z panującym zimmem i brakiem opału. Gazownia zażądała od państwowego urzędu węglowego dostawy węgla górnośląskiego, zamiast węgla cieszyńskiego, ponieważ z pierwszego z jednej retorty otrzymuje się 8000 stóp sześciennych gazu, podczas gdy z cieszyńskiego otrzymuje się zaledwie 5000.

Magistrat kilkakrotnie interpelował telegraficznie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, które ze swej strony poczyniło odpowiednie kroki w państwowym urzędzie węglowym.

Urząd węglowy oznajmił, iż węgiel górnośląski nie jest wysyłany na teren był. Królestwa Kongresowego, wobec czego prośba gazowni nie może być uwzględniona. Z drugiej strony Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zakomunikowało Magistratowi, w porozumieniu z państwowym urzędem węglowym, iż będzie dostarczony węgiel koksujący, zdalny dla gazowni, acz pośledniejszego gatunku.

Niezależnie od przyznanych gazowni 2700 ton węgla gazowego, przydzielono również 1000 ton węgla z kopalni „Renard“

Tramwaje miejskie a Magistrat.

Dnia 31 października pracownicy Kolei Elekt. Łódzkiej wystosowali za aprobatą Centr. Zarządu Zw: Pracow. Tramwajowych Rzeczypospolitej Polskiej pismo pod adresem Rady Zarządzającej, K. E. Ł., w którym domagają się dodatku drożyznianego w sumie 250—300 mk. miesięcznie (począwszy od listopada), wypłacenia 13-ej pensji, zniesienia biletu miesięcznych, wydania pełnego umundurowania służbie i t. p. Termin prekluzyjny pracownicy oznaczyli na dzień 8 b. m.

Zarząd K. E. Ł. zwrócił się wobec tego do Magistratu, m. Łodzi, z listem, w którym żąda podwyższenia opłaty za przejazd tramwajami o stawki 30—100 proc, według następujących rozmiarów:

- dla dorosłych . . . od 40—60 fen.
- „ „ (6 f. na rzecz miasta)
- „ „ do 8 rano od 30—40 fen.
- „ „ (4 f. na rzecz miasta)
- „ uczniów . . . od 15—30 fen.
- „ „ (3 f. na rzecz miasta)
- Korespondencja . . . od 20—40 f.
- „ „ od 8 rano od 10—20 fen.

Stawki powyższe w ciągu jednego miesiąca grudnia dałyby zysk ponad preliminarz budżetowy na rok 1919 w sumie 427 tysięcy marek, podczas gdy (według obliczenia zarządu tramwajów) wzrost wydatków, spowodowanych przez nowe żądania wynosiłby 918 tysięcy, czyli niedobór ostatecznie pochłonął przeszło 490 tysięcy.

Zarząd powołuje się w dalszym ciągu na swój zły stan finansowy, wyrażający się w nieustannym deficycie, który nadal jeszcze będzie wzrastał wskutek dalszej wyżki cen na artykuły techniczne, i prosi o najszybsze przekazanie sprawy Radzie Miejskiej.

Sprawy aprowizacyjne.

ROZPORZĄDZENIE.

w sprawie dodatkowej aprowizacji robotniczej.

W celu ujednostajnienia dodatko-

wej aprowizacji robotniczej, wydaje się niniejsze rozporządzenie.

§ 1.

Z dodatkowej aprowizacji robotniczej korzystają wszyscy pracownicy niżej wyszczególnionych kategorii:

A) Pracujący w zakładach przemysłowych, za wyjątkiem:

1) Zakładów, zatrudniających poniżej 5 robotników;

2) Zakładów, w których robotnicy normalnie otrzymują deputaty żywnościowe (np. młyny, piekarnie i t. d.);

3) Zakładów, które są częścią gospodarstwa, produkującego żywność.

B) Pracujący w zakładach użyteczności publicznej (gazownie, elektrownie, wodociągi i t. d.).

C) Pracujący na robotach publicznych, o ile rekrutują się oni z zarejestrowanych bezrobotnych, niezależnie od tego, czy roboty są organizowane przez Państwo bezpośrednio, przez powiaty, miasta, czy też są powierzone instytucjom społecznym lub prywatnym przedsiębiorstwom.

D) Stali pracownicy państwowych kolei żelaznych i prywatnych kolejek żelaznych, stali pracownicy poczt i telegrafów oraz telefonów, stali pracownicy żeglugi państwowej i pracownicy warsztatów państwowych i pracowników dróg wodnych Ministerstwa Robot Publicznych.

UWAGA. Pracownicy biur centralnych Ministerstwa Kolei Żelaznych, Poczt i Telegrafów oraz Robot Publicznych do dodatkowych norm dla robotników nie mają prawa.

E) Pracownicy zarządów miejskich i powiatowych, o ile nie są producentami.

F) Pracownicy, zatrudnieni przy robotach, wykonywanych przez organy państwowe i komunalne lub na zamówienie organów państwowych i komunalnych, przez czas trwania tych robót.

UWAGA. Dodatkowa aprowizacja pracowników górniczych i hutniczych, zaliczonych do tej kategorii

przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministerstwem Aprowizacji, jest normowana specjalnymi przepisami.

§ 2.

Pracownicy grup: A, B. i F. są zaliczeni do kategorii otrzymujących dodatkowe normy żywnościowe przez Powiatowe Komisje Kwalifikacyjne.

UWAGA. W miastach wydzielonych z powiatów obowiązki te spełniają Miejskie Komisje Kwalifikacyjne.

§ 3.

Powiatowa Komisja Kwalifikacyjna składa się z:

1. Przewodniczącego Powiatowej Komisji Aprowizacyjnej.
2. Powiatowego Referenta Aprowizacyjnego.
3. Przedstawiciela Ministerstwa Pracy;
4. Przedstawiciela Ministerstwa Przemysłu i Handlu, delegowanych przez te Ministerstwa.
5. Przedstawiciela Powiatowej Komisji Aprowizacyjnej.
6. 1—2 robotników, powołanych przez Pow. Kom. Apr.
7. 1—2 przemysłowców, powołanych przez Pow. Kom. Apr.

UWAGA. W Miejskich Komisjach Kwalifikacyjnych przewodniczy Prezydent miasta lub wyznaczony przez niego zastępca, a Ministerstwo Aprowizacji reprezentuje przedstawiciel tego Ministerstwa przy Magistracie. Członków Komisji — robotników i przemysłowców powołuje Miejska Komisja Aprowizacyjna.

§ 4.

Orzeczenia Komisji Kwalifikacyjnej są bezapelacyjne. Protokoły orzeczeń Komisje przesyłają do Ministerstwa Aprowizacji. Ministerstwo Aprowizacji posiada w stosunku do tych orzeczeń prawo weta i może nakazać powtórne zbadanie sprawy.

§ 5.

Dodatkowe normy żywnościowe robotnicze, wynoszą na miesiąc:

1. Maki — 6 kg. lub odpowiednią ilość chleba.

2. Kaszy — 0,6 kg.

3. Cukru — 0,6 kg.

UWAGA. Dodatkowe normy żywnościowe przysługują samym tylko pracownikom, a nie ich rodzinom.

§ 6.

Pracownicy, uprawnieni do korzystania z dodatkowej aprowizacji, otrzymują karty żywnościowe na dodatkowe normy od Powiatowej Komisji Aprowizacyjnej za pośrednictwem zarządów zakładów, w których pracują. Podstawą do wydawania kart aprowizacyjnych jest imienna lista płacy każdego zakładu.

§ 7.

Na podstawie otrzymanej dodatkowej karty żywnościowej pracownicy nabywają wskazane w § 5 niniejszego rozporządzenia artykuły wraz z produktami, wydawanymi na podstawie ogólnych kart żywnościowych, w kooperatywach, grupujących tych pracowników, względnie w braku kooperatyw, w składnicach i sklepach miejskich, gminnych, powiatowych i t. p.

UWAGA. W miejscowościach, gdzie niema organizacji zaopatrywania, pracownicy otrzymują należne im artykuły od Powiatowej Komisji Aprowizacyjnej zbiorowo za pośrednictwem wybranych przez nich delegatów.

Rozporządzenia niniejsze zaczynają obowiązywać od dnia 1 października r. b. Jednakże dodatkowe normy, cukru wydawane będą dopiero od dnia 1-go grudnia r. b.

Wszyscy wyliczeni w niniejszym rozporządzeniu, którzy korzystają już z dodatkowej aprowizacji, otrzymują w październiku dodatkowe normy, ustalone w § 5 tego rozporządzenia z wyjątkiem cukru.

Ci, którzy na zasadzie tego rozporządzenia mogą korzystać z dodatkowej aprowizacji, lecz nie korzystają z niej dotychczas, otrzymywać będą dodatkowe normy żywnościowe po wciągnięciu ich do odpowiedniego rejestru przez Powiatowe Komii-

sje kwalifikacyjnej zgodnie z przepisami instrukcji wykonawczej do tego rozporządzenia.

Kierownik Ministerstwa Aproprowizacji

(—) Oskar Sobański.

Warszawa, dnia 8 października 1919 r.

I N S T R U K C J A

o wykonaniu Rozporządzenia w sprawie dodatkowej aproprowizacji robotników

z dn. 8 października 1919 r. (Monitor Polski № 225).

§ 1.

Do wymienionej § 1 Rozporządzenia p. A. grupy zakładów przemysłowych zaliczyć należy tylko zakłady wytwarzające, niezależnie od tego, czy są to fabryki, czy warsztaty rzemieślnicze. Zakłady bankowe, handlowe i przewozowe z dodatkowej aproprowizacji korzystać nie mogą.

O ile zachodzą wątpliwości, czy dany zakład należy liczyć do grupy zakładów wytwarzających, czy też do grupy zakładów bankowych, handlowych lub przewozowych, jak to ma miejsce z zakładami przemysłowo-handlowymi, techniczno-handlowymi i t. p., należy kierować się tem, jaki rodzaj działalności w zakładzie tym jest głównym, a jaki dodatkowym. Orientację ułatwić może rodzaj zajęć większości pracowników, jako też ustalenie procentowe części obrotu ogólnego i zysków, przypadających na czynności wytwarzania, na czynności kredytowe, handlowe i przewozowe.

U w a g a 1. Przedsiębiorstwa budowlane zaliczone są do kategorii przedsiębiorstw wytwarzających.

U w a g a 2. Z dodatkowej aproprowizacji korzystać mogą zatrudnieni tylko w czynnych zakładach przemysłowych.

U w a g a 3. Przy protokołowaniu swych orzeczeń, dotyczących się zakładów o charakterze wątpliwym, Komisja Kwalifikacyjna winna podać motywy, którymi się kierowała.

§ 2.

Z dodatkowej aproprowizacji, przyznanej poszczególnym zakładom przemysłowym i zakładom użyteczności publicznej, korzystają wszyscy pracownicy, niezależnie od rodzaju ich zajęć: stróże, woźni, furmani, właściciwi robotnicy, majstrowie, inkasenci, urzędnicy, inżynierowie i t. p.

§ 3.

Do kategorii E. § 1. Rozporządzenia zaliczyć należy i pracowników gmin o ile nie są producentami ziemiopłodów.

§ 4.

Wszystkie zakłady przemysłowe, zakłady użyteczności publicznej, kierownictwa robót publicznych, magistraty miast, wydziały powiatowe, kierownictwa robót, wykonywanych dla Państwa; miast, powiatowych związków komunalnych winny złożyć do powiatowych Komisji kwalifikacyjnych poświadczony listy imienne swych pracowników, zgodne z listami płac.

a) w zakładach przemysłowych, podlegających inspekcji pracy przez inspektora pracy;

b) w drobnych zakładach, niepodlegających inspekcji pracy — przez organa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, pod kontrolą organów Ministerstwa Pracy;

c) w zakładach użyteczności publicznej, o ile podlegają inspekcji pracy — przez inspektora pracy, o ile te zakłady nie podlegają inspekcji pracy — przez odpowiednie organa samorządowe magistraty i wydziały powiatowe (listy zakładów gminnych poświadczają wydziały powiatowe);

d) listy robotników, zatrudnionych na robotach publicznych winny być poświadczony przez organa Ministerstwa Robót Publicznych, kierujące temi robotami;

e) listy pracowników miejskich i powiatowych poświadczony są przez magistraty i wydziały powiatowe;

f) listy zatrudnionych przy robotach, wykonywanych przez organa

państwowe lub samorządowe poświadczone są przez te organa samorządowe i państwowe, które organizują roboty. Listy robotników, zatrudnionych przy robotach, które na zlecenie instytucji rządowych lub samorządowych, organizują prywatni przedsiębiorcy — winny być poświadczone przez inspekcję pracy.

§ 5.

Powiatowe i miejskie komisje kwalifikacyjne obradują tak często, że były w stanie rozpatrzyć wszystkie podania na dany miesiąc do dnia 10-go włącznie każdego miesiąca, Zasady te winny być przez Komisje kwalifikacyjne przestrzegane bezwzględnie ściśle. Komisje kwalifikacyjne winny ukonstytuować się do 1 listopada i zacząć kwalifikować na miesiąc grudzień. Kwalifikowanie na grudzień trwać może do 20 listopada, poczem listy zakwalifikowanych winny być **natychmiast** przesłane do Ministerstwa Aprowizacji. Do grudnia z dodatkowej aprowizacji korzystać będą tylko te grupy pracowników, które już otrzymują normy dodatkowe. Wykazy robotników, korzystających już z dodatkowej aprowizacji przesłane będą powiatowym i miejskim Komisjom kwalifikacyjnym.

§ 6.

Komisje winny prowadzić dokładny rejestr wszystkich otrzymujących dodatkową aprowizację. Rejestr ten winien zawierać następujące rubryki:

dla grupy a: Nazwa zakładu, przemysłowego, miejscowość, w której się zakład znajduje (powiat, gmina, wieś, miasto), rodzaj produkcji, liczba pracujących (z wykazaniem ilości robotników i urzędników);

dla grupy b: Nazwa zakładu miejsce, w którym się zakład znajduje, liczba pracujących (z wykazaniem liczby robotników i urzędników);

dla grupy c: Rodzaj roboty z oznaczeniem, kto organizuje roboty (państwo, powiat, miasto, prywatne przedsiębiorstwo), liczba pracujących

(z wykazaniem liczby robotników i urzędników);

dla grupy e: Liczba pracowników oddzielnie miejskich i powiatowych (przy pracownikach miejskich należy wskazać miasto);

dla grupy f: Rodzaj pracy z oznaczeniem, na czyje zlecenie praca jest wykonywana, miejsce pracy, liczba robotników, kierowników i urzędników.

§ 7.

Dla prowadzenia tego rejestru starostwa i magistraty wyznaczą ko- goś z grona swych pracowników.

§ 8.

Odpis rejestru wraz z protokołem posiedzeń Komisji kwalifikacyjnych winien być co miesiąc przesyłany do Wydziału Polityki Aprowizacyjnej Ministerstwa Aprowizacji w 2-ech egzemplarzach, w ciągu tygodnia po skończeniu kwalifikowania na dany miesiąc.

§ 9.

Na zasadzie miesięcznych rejestrów, Komisje kwalifikacyjne każdego 15 danego miesiąca przesyłają do powiatowych Komisji Aprowizacyjnych i magistratów miast zapotrzebowanie na miesiąc następny na odpowiednią ilość kart, upoważniających do odebrania racji dodatkowych.

§ 10.

Karty te przekazywane są przez Powiatowe Komisje Aprowizacyjne (w miastach wydzielonych — przez magistraty) zarządom zakładów przemysłowych i użyteczności publicznej, kierownikom poszczególnych robót, magistratom miast i wydziałom powiatowym dla wręczenia pracownikom.

§ 11.

Powiatowe Komisje Aprowizacyjne i magistraty miast uwzględnić winny ilości produktów, potrzebne na dodatkową aprowizację robotniczą w swych miesięcznych zapotrzebowaniach i dążyć do tego, by pracownicy wyszczególnieni w rozpo- rządzeniu o dodatkowej aprowizacji

robotniczej mogli realizować karty na racje dodatkowe wraz z produktami, wydawanymi na podstawie ogólnych kart żywnościowych, przede wszystkim w kooperatywach, grupujących tych pracowników. Tam, gdzie kooperatyw tych niema, Powiatowe Komisje Aprowizacyjne winny współdziałać w powstawaniu tych kooperatyw.

Kierownik Ministerstwa Aprowizacji:

Instrukcję zatwierdzam.

(—) Oskar Sobański.

Warszawa, d. 16 października 1919 r.

Kompetencje aprowizacyjne starosty łódzkiego.

Min. Spraw Wewnętrznych rozesała okólnik do starostów: łódzkiego, łaskiego, radomskiego, piotrkowskiego, brzezińskiego i in. w którym oznajmia, że udzieliło starości na m. Łóóž p. Bohdanowi Zbrożkowi daleko sięgających kompetencji w zakresie spraw aprowizacyjnych, należących do Min. Spr. Wewn. Starości Zbrożkowi przysługuje prawo wglądania w stosunki aprowizacyjne wyżej wymienionych powiatów, przeglądanie aktów i t. d. Starostowie powiatów muszą komunikować p. Zbrożkowi o wszystkich ważniejszych sprawach aprowizacyjnych w powierzonych im władzy powiatach.

Sól w drodze.

Magistrat otrzymał wczoraj urzędową depeszę z Warszawy, iż w najbliższych dniach przybędzie do Łodzi większy transport soli.

Węgiel dla Łodzi.

Państwowy urząd węglowy zawiadomił magistrat, iż ze stacji Kalisz nadejdzie dla Łodzi około 250 wagonów węgla, z zastrzeżeniem, iż jeżeli w transporcie tym znajdować się będzie węgiel karwinski to należy oddać go do gazowni.

Biały cukier.

Magistrat m. Łodzi otrzymał zawiadomienie, że dysponowano dla

Łodzi transport cukru (faryny białej) z cukrowni Zbięrsk, który już 14 listopada załadowano, tak że w najbliższych dniach można oczekiwać nadejścia jego do miasta. Cukier ten przeznaczony został na listopadowy kontyngens i będzie wydzielony po 600 gramów na miesiąc na osobę.

Przegląd prasy.

„Dzien. Urzęd. Zarządu m. Pa-bianic“ pisze:

Nowe projekty podatkowe.

Magistrat Warszawy zwrócił się do rady miejskiej z prośbą o spieszniejsze rozwiązanie szeregu projektów podatkowych.

Rozważane być mają sprawy: 100% podatku do opłaty skarbowej, pobieranej przez towarzystwa ubezpieczeń od ognia w Warszawie i powiększenie opłat od koni, rowerów, samochodów i za kartki i książki meldunkowe; podwyższenia dodatku do państwowego podatku patentowego od przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych z 20% do 60% i z 25% do 75%; 100% dodatku do państwowego podatku hipotecznego; zmian wprowadzonych przez ministerjum spraw wewnętrznych w ustawie o podatku miejskim od nieruchomości; zmian wprowadzonych przez ministerjum spraw wewn., w ustawie o podatku przyrostu wartości własności nieruchomości w obrębie Warszawy; zmian wprowadzonych w ustawie o podatku dochodowym.

Różne.

Walka z gruźlicą.

Ze sprawozdania sekeji do walki z gruźlicą za miesiąc październik wynika, że zgłosiło się ogółem do sekeji walki z gruźlicą 384 osoby, z czego do Poradni 334 (192 dorosłych,

142 dzieci, 181 chrześcian, 153 żydów); zbadano w Poradni 304, z których skierowano do szpitali 83, do leczenia ambulatoryjnego 15, do szpitali na obserwację 6, do powtórnej kontroli w Poradni 60, do konsultanta chojeńskiego 52, do leczenia lampą kwarcową 38, do fotografii Roentgenowskiej 1, ligi przeciwgruźliczej, 1, konsultant chojeński zbadał 44 osoby i skierował do szpitala dla lekkogruźliczych na Chojnach 32 osoby. W Poradni rozpoznawczej dokonano 168 badań płowocin, moczu kału i krwi. Sanitarki dokonały 164 wywiadów w mieszkaniach chorych.

Nowe żądania pracowników drukarskich.

W dniu 11 b. m. pracownicy drukarni łódzkich (zecerzy, maszyniści i stereotyperzy) zgłosili właścicielom drukarni i wydawcom pism, za pośrednictwem związku swego, żądanie podwyższenia płacy o 75 proc., dając na przyjęcie warunku tego termin dwutygodniowy.

OGŁOSZENIE.

Wydział Zdrowotności Publicznej Magistratu miasta Łodzi niniejszym podaje do publicznej wiadomości, że z dniem 18-tym listopada r. b. został uruchomiony I Miejski Zakład Kąpielowy przy ul. Pńskiej 115.

MAGISTRAT.

W. SCHWEITZER

Piotrkowska № 114, telefon 52

Drukarnia, introligatornia, fabryka torebek i skład
:: materiałów piśmiennych. ::

Dziennik Zarządu m. Łodzi

przyjmuje ogłoszenia firm
prywatnych.

Cena wiersza 1 mk.

(na stronie 3 szpalty)

Przed tekstem wiersz **M. 2.50**

(na stronie 2 szpalty).

Skład papieru
i materiałów piśmiennych
A. U. LUKSENBERG
Dostawa do biur
ŁÓDŹ, Piotrkowska № 31.

Zakład krawiecki męski
A. MORDKIEWICZ
Piotrkowska 109

poleca się Sz. klienteli. Najnowsza zurnale angielskie i francuskie, wykonanie wykwitne, przyjmuje roboty futrzane.
:: Specjalność bekieszce. ::

Wydawnictwo Zarządu Miasta Łodzi.

Oddito w tłoczni B-ci Holcman w Łodzi, ul. Zawadzka № 7.